

Haastattelu

Entiset päätoimittajat muistelevat

Vuonna 2024 tulee kuluneeksi 40 vuotta ensimmäisen *Kulttuurintutkimus*-lehden numeron ilmestymisestä. Neljän vuosikymmenen vuosikerrat ovat tarjonneet suurelle joukolle kirjoittajia ja toimittajia mahdollisuuden kehittyä ja löytää ammatillinen tiensä – vaikka helppoa se ei ole ollut, sillä toimitustyö on syönyt aikaa omalta tutkimustyöltä. Lehden toimittajuudesta saatua kokemusta ei ole myöskään aina arvostettu yliopistomaailmassa, kertovat alkuaikojen päätoimittajat Vesa Niinikangas, Urpo Kovala ja Eeva Peltonen, Tuija Saesma sekä Riitta Koikkalainen. Parasta on kuitenkin ollut yhteistyön voima. Haastattelijana Maarit Jaakkola.

Vesa Niinikangas

Tietopalvelun rakentajasta tieteelliseksi toimittajaksi

Numerot 1/1985–4/2001

Vuosikerrat 1–18

Olet lehden historian ylivoimaisesti pitkäaikaisin päätoimittaja, sillä viihdyit lehden ohjaksissa lähes 17 vuotta. Miten alun perin päädyit toimittamaan *Kulttuurintutkimus*-tiedotetta, nykyisen *Kulttuurintutkimus*-lehden edeltäjää?

Sen sijaan, että olisin tullut toimittamaan lehteä, tulin itse asiaansa tilanteeseen, jossa oltiin rakentamassa kulttuurin tutkimuksen tietopalvelua. Jyväskylän yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitaja Oili Kokkonen ja Nykykulttuurin tutkimusyksikön johtaja Katarina Eskola kutsuivat minut tehtävään tammikuussa 1985. Keskustelimme siitä, minkälaista kulttuurintutkimuksen alaan liittyvä tietopalvelu voisi olla, ja myös siitä, minkälainen rooli lehdellä siinä voisi olla. Tapaamisen muistiinpanojen mukaan puhuimme koti- ja ulkomaisten tieteellisten lehtiä esittelystä, uuden tutkimuksen seuraamisen keinoista, yksittäisten tutkimusten esittelystä sekä seminaarien ja konferenssien raportoinnista.

Olin hakenut kulttuurintutkimuksen tietopalvelun tilapäisen suunnittelijan tehtävää edellisenä vuonna, mutta en tullut silloin valituksi. Olin toimittanut teini- ja opiskelijalehtiä, kirjoittanut lehtiin ja tehnyt jonkin verran myös radiotöitä. Olin harrastanut pitkään teatteria sekä runojen ja muiden tekstien kirjoittamista, ja lisäksi FM-tutkintoni aineet – yleinen kirjallisuudentutkimus, filosofia, taiteentutkimus ja kasvatustiede – antoivat eväitä lehden aihepiiriin tuntemukseen. Myös informaation tutkinnostani ja kokemuksista oli hyötyä kulttuurin tietopalvelua kehitettäessä. Lisäksi joulukuusta 1985 toukokuuhun 1986 opiskelin Helsingin yliopiston tietokirjoittajakurssilla Lahdessa. Kurssista oli hyötyä paitsi omaan kirjoittamiseeni myös lehden toimittamiseen.

Tärkeä osa työstäni tuli olemaan tietopalvelu- ja lehtiprojektiin liittyvä toimintatutkimus, jolle saatiin rahoitus Suomen Akatemian tieteen keskustoimikunnalta vuosille 1986–1987. Ryhdyin tekemään aiheesta lisensiaatintyötä Tampereen yliopiston kirjastotieteen ja informatiikan laitokselle. Se ei lopulta erinäisistä syistä valmistunut, vaikka aineistoja ja ideoita oli runsaasti. Akatemialle tekemäni raportti kuvaa mielestäni hyvin prosessia, jossa perinteiseen tieteelliseen kirjastotyöhön liitetään tieteen tiedottamista.

Lehden julkaisijoita olivat tuolloin Jyväskylän yliopiston kirjasto, Jyväskylän yliopiston nykykulttuurin tutkimusyksikkö ja Suomen Akatemian kulttuurin tutkimuksen yhteistyöryhmä. Jälkimmäisestä kehittyi sittemmin Kulttuurintutkimuksen seura, joka on, kuten tiedämme, lehden nykyinen julkaisija.

Millaiseksi pyrit muokkaamaan lehteä ja mitä muutoksia kauden aikana tapahtui?

Markus Viljasen toimittamana oli ilmestynyt kaksi *Kulttuuri-tutkimus*-tiedotetta vuonna 1984. Ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa Viljanen toivotti tervetulleiksi artikkeleita, katsauksia ja tutkimusten esittelyjä. Lehdissä kerrottiin Suomen Akatemian kulttuurin tutkimuksen yhteistyöryhmän toiminnasta ja jäsenten tutkimusintresseistä. Toisen numeron keskeistä sisältöä oli Markus Viljasen kokoama bibliografia taidetta ja kulttuuria käsittelevistä opinnäytteistä vuosilta 1970–1983. Myöhemmin suunnittelin ja toteutin harjoittelijoitteni kanssa KUGRA-nimisen kulttuuriin liittyvien opinnäytteiden tietokannan.

Lehden formaatti oli vuoden 1985 loppuun A4, ja lehden tekstit kirjoitti kahdelle palstalle tutkimusyksikön toimistosih-teeri Leila Aho. Vuoden viimeisessä numerossa siirryin tuot-tamaan ladelmaa matemaattisten tekstien tuottamiseen kehi-tetyllä TeX-julkaisuohjelmalla. Sittemmin otin käyttöön en-sin Ventura- ja sitten PageMaker-julkaisuohjelmat. Seuraava-na vuonna lehden formaatiksi vakiintui B5. Joskus 1990-luvun alkupuolella lehden formaatti vakiintui lähes neliön muotoiseksi. Suunnittelin sen yhdessä graafikko Pertti Kukkolan kanssa. Oili Kokkonen ja Katarina Eskola olivat erinomaisia mentorei-ta, joista tuli myös hyviä ystäviä.

Alkuaikoina lehdessä julkaistiin katsauksia, raportteja sekä tietoja tutkimuksista ja uusista julkaisuista. Vähitellen alettiin julkaista myös tieteellisiä artikkeleita ja laajoja tutkijaastat-

Saateeksi

Kulttuuritutkimus -tiedotteen tarkoitus on edistää tiedonvälitystä kulttuu-rin tutkijoiden ja muiden kulttuuritutkimuksesta kiinnostuneiden välillä. Toivomme, että sen avulla voisimme parantaa eri tieteenalojen ja tutkimus-perinteiden lähtökohdista työtään tekevien tutkijoiden keskinäisiä kontak-teja. Toivomme myös voivamme parantaa tutkijoiden ja käytännön kulttuuritoi-minnan parissa työskentelevien yhteyksiä toisiinsa.

Ensimmäisessä numerossa kerrotaan muutamista ajakohtaisista kulttuuritutki-musta koskevista suunnitelmista. Katarina Eskola kirjoittaa vuoden alussa perustetun Suomen Akatemian kulttuurin yhteistyöryhmän toiminnasta. Lisäksi esitellään Jyväskylän yliopiston kulttuuritutkimuksen projekti. Markus Vil-janen selvittelee kulttuuritutkimuksen informaatiopalvelujen kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia suunnitelmia.

Suurimman osan tästä numerosta vie Akatemian kulttuurin tutkimuksen yhteis-työryhmän jäsenten tutkimusintressien ja -aiheiden esittely. Kulttuurituti-mus -tiedotteen ensimmäinen numero onkin tavallaan Akatemian yhteistyöryh-män tiedotuslehti; numero jaetaan kaikille ryhmän jäsenille.

Tavoitteena on, että voisimme jatkuvasti julkaista tiedotus- ja dokumentaa-tiointia kulttuuritutkimuksesta. Seuraavassa numerossa julkaistaan väli-koiva luettelo opinnäytteistä 1970–83.

Kirjoitukset - artikkelit, katsaukset, tutkimusten esittelyt - ovat terve-tulleita. Julkaisemme mielellään myös uutisia ja raportteja alan koti- ja ulkomaista kokouksista, kiinnostavista tutkimuksista, jne. Joten tarttu-kaa kynään.

Markus Viljanen

Näin kirjoitti Markus Viljanen ensimmäisen Kulttuuri-tutkimus-tiedotteen saatesanoissa 1/1985: "Kulttuurituti-mus-tiedotteen tarkoitus on edistää tiedonvälitystä kult-tuurin tutkijoiden ja muiden kulttuuritutkimuksesta kiin-nostuneiden välillä. Toivomme, että sen avulla voisimme parantaa eri tieteenalojen ja tutkimusperinteiden lähtö-kohdista työtään tekevien tutkijoiden keskinäisiä kontak-teja. -- Suurimman osan tästä numerosta vie Akatemian kulttuurin tutkimuksen yhteistyöryhmän jäsenten tutki-musintressien ja -aiheiden esittely." Tiedotetta jaettiin 79 tieteelliseen kirjastoon ja maan kaikkiiin 16 maakuntakir-jastoon.

teluja. Jälkimmäisillä pyrin kertomaan muun muassa tutkimusideoitten kehityksestä julkaisuiksi.

Pyrin kehittämään *Kulttuuritutkimus*-lehteä julkaisuksi, josta olisi hyötyä ja iloa niin tutkijoille kuin tutkimustiedon käyttäjille. Alkuvuosina analysoin kotimaisia Kati- ja Kotitietokantoja kulttuurintutkimuksen näkökulmasta etsimällä niistä tietoja esimerkiksi lapsia ja lapsuutta käsittelevistä tutkimuksista ja julkaisuista. Arvioin myös ulkomaisia tietokantoja. Yksi merkittävä idea oli pyytää tutkijoita kertomaan heille tärkeistä koti- ja ulkomaisista tieteellisistä lehdistä. Sarjan aloitti vuoden 1985 ensimmäisessä numerossa kirjallisuuden tutkija Erkki Vainikkala, joka esitteli kirjallisuuden ja semiotiikan julkaisuja.

Miten kausi lehden parissa vaikutti myöhempään uraasi?

Toimittajuus lehdessä rakensi itselleni tieteellisen toimittajan identiteettiä, ja liityin syksyllä 1985 samana vuonna perustettuun Suomen tiedetoimittajain liittoon. Myöhemmin tulin valituksi yhdistyksen hallitukseen, ja sittemmin varapuheenjohtajaksi, puheenjohtajaksi ja pääsihteeriksi. Toimin myös Euroo-

pan tiedetoimittajien liiton – European Union of Science Journalists Association (EUSJA) – hallituksessa ja tiedetoimittajien maailmanliiton – World Federation of Science Journalists (WFSJ) – puheenjohtajana.

Olen myös kauno- ja tietokirjailija. Perustin vuonna 1999 Enostone-nimisen yrityksen, jossa kustansin kirjoja sekä koulutettiin kirjoittajia ja kustannustoimittajia Suomessa ja Venäjän suomensukuisten kansojen parissa.

Kauteni *Kulttuurintutkimus*-lehden päätoimittajana oli minulle monella tavalla merkittävä, jopa käänteentekevä. Luulen onnistuneeni päätoimittajan roolissani hyvin – ainakin niiden yksityisten ja julkaistujen todisteiden mukaan, joita lehteä koskevasta laajasta aineistosta löytyy.

Urpo Kovala ja Eeva Peltonen

Töissä alalla, joka on kuin rannaton meri

Numerot 1/2002–2/2005

Vuosikerrat 19–22

Teistä tuli lehden ensimmäinen päätoimittajapari, eli aloititte käytännön, joka jatkuu yhä. Miten päädyitte *Kulttuurintutkimus*-lehden ohjaksiin?

Urpo: Vesa Niinikankaan pitkän päätoimittajapestin lähestyessä loppuaan vuoden 2001 kuluessa julkaisija alkoi etsiä jatkaa. Vähitellen päädyttiin kahden päätoimittajan malliin siten, että minä, joka olin ollut lehdessä jo toimittajana, jatkaisin vastaavana päätoimittajana, ja toiseksi päätoimittajaksi kutsuttiin Eeva Peltonen. Toimikaudeksi sovittiin kolme vuotta, joka olisi riittävän pitkä lehden käytäntöjen uudistamiseen ja sen viemi-

seen kohti tieteellistä lehteä. Kausi jatkui lopulta vuoden 2005 puoliväliin, koska halukkaita jatkajia ei heti löytynyt.

Eeva: Kun minulle loppuvuonna 2001 ehdotettiin *Kulttuurintutkimus*-lehden toiseksi päätoimittajaksi ryhtymistä, olin yllätynyt ja otettukin. Olinhan ammattitaustaltani kirjastonhoitaja, en tutkija. Tiesin toki, ettei pestiin ollut tunkua. Yliopistotutkijoiden oli alettu yhä vahvemmin edellyttää keskittymistä toimiiin, jotka tuottaisivat rahoitukseen vaikuttavia suoritteita. Päätoimittajuus ei varsinaisesti tieteelliseksi miellettyssä lehdessä ollut myöskään kummoinen meriitti erilaisissa hauissa.

Saamani kutsun taustalla oli myös muita syitä. Olin vuosia toiminut aktiivisesti Kulttuurintutkimuksen verkostossa, ollut ideoimassa seminaareja ja kesäkouluja, ja aika usein myös osallistunut niihin, vaikka tämä oli edellyttänyt matkoja Helsingistä Jyväskylään ja vapaapäivien käyttämistä. Olin myös toimittanut tutkijaystävieni ja -tuttujeni kanssa muutamia kirjoja, joihin sekä muutamiin muihinkin artikkelikokoelmiin olin kirjoittanut tieteen ja asiaproosan välimaastossa liikkuvia artikkeleita. Muistaakseni minulle todettiin suostuttelun mielessä, että myös edeltäjäni, lehden pitkäaikainen päätoimittaja Vesa Niinikangas, oli ollut kirjastoammattilainen, Jyväskylän yliopiston kirjaston informaattikko, ja että näin ollen edustaisin tiettyä jatkuvuutta.

Suhteellisen lyhyen harkinta-ajan jälkeen päätin suostua ehdotukseen tietoisena siitä, että lehden toimittaminen oli toista kuin artikkelikokoelmien. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvän lehden tekeminen edellytti suurempaa kurinalaisuutta aikataulujen suhteen; kirjojen kohdallahan aikatauluissa voitiin joustaa jopa vuosia. Artikkelikokoelmia toimittaessani luettavakseni tulleet käsikirjoitukset olivat olleet minulle enemmän tai vähemmän tutusta aihepiiristä, mutta lehteen lähetettyjen aihepiirikirjo oli laajempi. Tajusin myös, että matkaaminen Helsingistä Jyväskylään toimituksen kokouksiin, ja toki edelleen myös

seminaareihin, ja vapaapäivien käyttö näihin tarkoituksiin, muuttuisi todennäköisesti tiheämmäksi ja pakollisemmaksi.

Koko lehdessä toimimisen ajan työskentelin siis kirjastonhoitajana Helsingin yliopistossa – jossa oli tulollaan ja sittemmin meneillään myös kirjastoja koskeva organisaatiomylly. En olisi varmaan viimeisinä työvuosinani ennen eläkkeelle jäämistäni vuonna 2016 jaksanutkaan jatkaa rakasta vapaa-ajan harrastustani lehdessä, sen verran vaativaksi työelämäni oli alkanut muuttua.

Centre for Contemporary Cultural Studies
kulttuuritutkimuksen jatkokoulutuspaikkana

Birminghamin yliopistossa Englannissa parinkymmenen vuoden ajan toiminut Centre for Contemporary Cultural Studies (CCCS) on ollut monen kulttuuritutkimuksesta kiinnostuneen suomalaisen yhteiskuntatieteilijän ja humanistien inspiroija. Birminghamin Nykykulttuurin tutkimuskeskus on myös pitänyt esikuvallisesti huolta siitä, että sen tekemisiä ja työn tuloksia voidaan seurata kotimaassa ja sen ulkopuolella. Keskuksen julkaisu-uutetta apuna käyttäen on kohtuullisen helppoa tilata monisteina ilmestyviä työpapereita, ja kirjakaupoista voi ostaa sen yhteistyössä Hutchinsonin kustantamon kanssa julkaisemia kirjoja.

Vierailin marraskuussa 1985 Birminghamissa. Lukukauden kiivaimpana työjaksoon osuneen käyntini yhteydessä tapasin Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen johtajan Richard Johnsonin, tutkijaopettajat Maureen McNeillin ja Michael Greenin sekä keskuksessa jatkotutkintoja (M.A.- ja Ph.D.-tutkintoja) suorittavia opiskelijoita. Seurasin myös keskuksen opetustapahtumia, joissa englantilainen keskustelukulttuuri tuntui yhä elävältä.

Birminghamin kulturalistit

Birminghamin Nykykulttuurin tutkimuskeskuksessa on oltu kiinnostuneita englantilaisen yhteiskunnan kulttuurisesta kehityksestä toisen maailmansodan jälkeen. Yhteiskunnan rakennemuutosten tarkasteluun on liitetty kulttuurinäkökulma: kulttuuria ei tällöin ole pidetty jäännöksellisenä, vaan muutoksissa olennaisesti mukana olevana, aktiivisena momenttina.

Birminghamin tutkijoita kutsutaan usein kulturalisteiksi. Totta onkin, että keskuksen kulttuuritutkimuksessa näkyy paneutuneisuus tietoisuuden muotojen ja subjektiiviteetin tutkimukseen. Kulturalistit kysyvät, miten ihmiset luovat elämänsä mieltä. Tämä lähtökohta merkitsee myös sitä, että keskuksen piirissä kulttuurin käsite tulee lähelle elämään laajasti. Kulttuurin käsite tulee lähelle elämäntavan käsitettä.

Birminghamilaiset ovat kiinnostuneita

29

Katarina Eskola kirjoitti Kulttuuritutkimus-lehden numeroon 1/1986 Birminghamin yliopiston nykyculttuurin tutkimuskeskuksesta – Centre for Contemporary Cultural Studies (CCCS) – jossa hän oli vierailut 1985, otsikolla "Mitä kuuluu Birminghamiin?". Eskolan arvion mukaan keskus on "pitänyt esikuvallisesti huolta siitä, että sen tekemisiä ja työn tuloksia voidaan seurata kotimaassa ja sen ulkopuolella", sillä "keskuksen julkaisu-uutetta apuna käyttäen on kohtuullisen helppoa tilata monisteina ilmestyviä työpapereita". Eskola oli seurannut vierailullaan myös opetusta, ja englantilainen keskustelukulttuuri tuntui elävältä.

Urpo: Koska minä taas olin työssä samassa paikassa kuin Kulttuuritutkimuksen verkosto, oli luontevaa, että vastaava päätoimittaja olisin minä. Tuohon aikaan oli vielä käytännön merkitystä sillä, että edes toinen päätoimittaja ja toimitussihteeri olivat lehden kotipaikalta ja vielä kotipesästä. Nykyään tällä ei enää ole samanlaista relevanssia, kun on välineet etätyöskentelyyn ja yhteydenpitoon verkon kautta, ja yleiset valmiudet niiden käyttöön.

Miten kehittite lehteä?

Urpo: *Kulttuuritutkimuksen* toimituksellinen profiili tuntui kaipaavan uudelleenmäärittelyä. Lehti oli alussa toiminut ennen muuta tiedotuslehtenä ja Kulttuuritutkimuksen verkoston työvälineenä. Vuosituhannen vaihteeseen tultaessa tiedotusta oli lisääntyvässä määrin alettu hoitaa tietokonevälitteisesti – ensin sähköpostitse, sittemmin myös verkkosivujen kautta. Lisäksi niin meillä nykyculttuurissa kuin verkoston piirissäkin toivottiin lehden profiilin kehittämisestä enemmän tiedelehden suuntaan. Näiden ajatusten taustalla oli paitsi yliopistojen myös taidekorkeakoulujen jatkokoulutuksen laajeneminen, mikä oli merkinnyt myös kulttuuritutkimukselliseksi katsottavien väitöskirjojen lisääntymistä. Sitä paitsi väitöskirja-artikkeleilta edellytettiin jo melko yleisesti, että ne olivat käyneet läpi vertaisarviointimenettelyä.

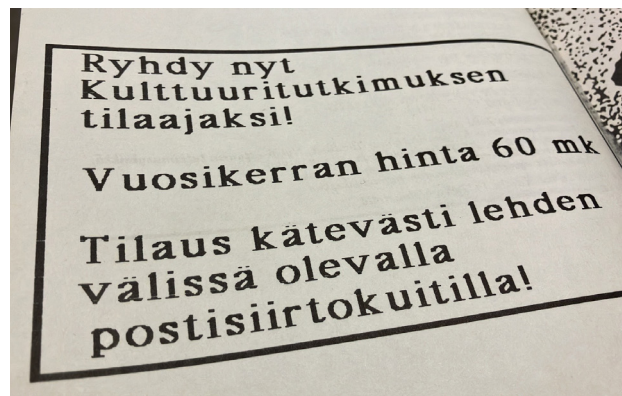
Lehden nimi ja tieteenala oli "kulttuuritutkimus", mutta mitä se tarkoitti? Meidän kaudellamme kulttuuritutkimus oli edelleen monitieteinen risteysasema, joskin *cultural studies* -orientaatio oli alkanut nousta sen rinnalle jo edeltäjämme aikana 1990-luvulla. Halusimme kuitenkin pitää lehden avoimena muillekin orientaatioille ja perinteisistä oppiainerakenteista tuleville artikkeleille.

Tutkimusartikkelien nostaminen aiempaa selvemmin lehden keskiöön ja referee-menettelyn käyttöönotto merkitsivät

”askelta akateemiseen suuntaan”, kuten totesimme ensimmäisessä pääkirjoituksessamme (1/2002), jossa hahmotelimme suuntaviivoja kaavailemistamme muutoksista. Tuolloin ennakoimme, että vertaisarvioinnin läpikäyneitä tutkimusartikkeleita tultaisiin julkaisemaan ennen muuta teemanumeroissa. Teemanumerot edustivat, kokoomateoksiin verrattuna, nopeampaa ja joustavampaa tapaa saada esimerkiksi jonkin seminaarin kunnianhimoisimmat esitelmät julkaistua artikkeleina. Teemanumeroita toimituskautenamme kyllä julkaistiin – teemoina muiden muassa ”metodi” ja ”matkailu” – mutta aiottua vähemmän. Lisäksi syntyi ”sattumateemanumeroita”, kun useampi tarjotuista ja hyväksytyistä artikkeleista liittyi teemaattisesti toisiinsa, jolloin ne kehystettiin pääkirjoituksessa sen mukaisesti.

Tämä askel tai harppaus akateemiseen suuntaan taisi olla suurin ja pysyvin toteuttamistamme muutoksista. Tämän päivän perspektiivistä katsoen hieman hymyilyttää lupauksemme lisätä myös lehden ajankohtaisuutta. Kuinka ajankohdainen – ainakaan nykykriteerein – neljä kertaa vuodessa ilmestyvä lehti voi olla? Hieman epärealistiselta tavoitteenakin tuntuu nyt alan tapahtumien aiempaa systemaattisempi seuraaminen ja alan kotimaisten tutkimusten entistä kattavampi seuraaminen ja niistä tiedottaminen – onhan kyseessä ala, joka on kuin rannaton meri. Parantamisen varaa näissä suhteissa varmaan oli, mutta ehkä näissä pyynnöissä hieman edistytinkin. Ajankohtaisuus näkyi lähinnä pääkirjoituksissa ja uudella Sattumia-palstalla, jonka esikuvana oli *Tiede ja edistys* -lehden vastaava, legendaarinen palsta.

Eeva: Joitakin antamistamme lupauksista kyllä toteutimme. Lehti pysyi foorumina, jolla ”tutkimuksesta oli lupa kirjoittaa epämuodollisesti, persoonallisesti ja hauskaasti ja jolla oli tilaa monenlaisille kulttuurintutkimusta harrastaville kirjoittajille, olivatpa he sitten kulttuurintekijöitä tai -tutkijoita, kulttuuri-

byrokraatteja tai -tieteilijöitä, professoreita tai opiskelijoita, kirjoittajakonkareita tai -junioreita” (1/2002). Epämuodollisempaa ja persoonallisempaa kirjoittamista edustivat erityisesti kolumnit, joita oli ensimmäisessä numerossamme suorastaan kaksin kappalein. Samaa voi sanoa mainitun Sattumia-otsikon alla julkaistusta lyhyehköistä kommentaareista, jotka koskivat kulttuurintutkimuksellisesti mielenkiintoisia ajankohtaisia tapahtumia ja ilmiöitä. Tätä osastoa emme jaksaneet aivan systemaattisesti pitää yllä.

Urpo: Epämuodollisempaa tyyliä viljeltiin osin myös tutkija-haastatteluissa, joita pidämme edeltäjämme kauden parhaimpiin perinteisiin kuuluvina. Näitäkin julkaisimme päätoimittajakautenamme muutamia – haastateltavina muiden muassa filosofi Rosi Braidotti sekä kulttuurintutkijat Mikko Lehtonen ja Katarina Eskola.

Lehden profiilin akatemisoituminen alkoi samoihin aikoihin kuin keskustelu siitä, pitäisikö verkostosta kehittää tieteellinen seura, mikä sittemmin tapahtuikin. Ehkä lehden imago tiedelehtenä muuttui vakuuttavammaksi, kun takana oli tieteellinen seura, kuten muidenkin suomalaisten tiedelehtien. Samalla se avasi mahdollisuuden hakea Tieteellisten seurain valtuus-

NÄIN NAAPURISSA: TIETEELLISIÄ AIKAKAUSKIRJOJA, PAKSUJA AIKAKAUSLEHTIÄ

Kaksi katsausta Neuvostoliiton kirjallisuustieteellisiin julkaisusarjoihin ja kirjallisiin aikakauslehtiin

Текjiöitä

Näiden merkintöjen tarkoituksena on antaa lukijalle kuva siitä, mistä mielenkiintoista venäläistä ja neuvostoliittolaista kulttuuria ja kirjallisuutta koskevaa tietoa voi löytää. Siis auttaa lukijaa (valitettavasti vain venäjän kielen taitoisia) seuraamaan lämmän päivän kirjallisuutta ja kulttuuri- ja tiedekeskustelua.

Esitys jakaantuu kahteen osaan: ensimmäiseen jossa kerrotaan laajalevikkisistä populaareista aikakauslehdistä ja toiseen jossa esitellään muutamia tieteellisiä enemmän tai vähemmän säännöllisesti ilmestyviä julkaisuja. On sanottava että esittelymme ei ole lähestulkoonkaan täydellinen. Olemme suuresti kiitollisia jos joku näkee väuvan täydentää esitystämme. Vielä on sanottava että Neuvostoliiton ulkopuolella elävä kulttuuri ja kirjallisuus on tuottanut suuren määrän aikakauslehtiä ja julkaisuja, jotka mielenkiintoisella ja merkittävällä tavalla rikastavat käsitystämme venäläisen kulttuurin nykytilasta. Esittelymme eivät ole mahtuneet myöskään julkaisut historian, kansantieteen ja yhteiskuntatieteen aloilta.

Tatjana Tihmeneva-Peuranen ja Erkki Peuranen

Оникопб

Kansainvälisyyttä kolmannessa vuosikerrassa: Kulttuuri-tutkimuksen numerossa 2/1986 julkaistiin Tatjana Tihmeneva-Peuranen ja Erkki Peuransen katsaus Neuvostoliiton kirjallisuustieteellisiin julkaisusarjoihin ja kirjallisiin aikakauslehtiin. Se koostui kahdesta eri osasta. Tatjana Tihmeneva-Peuranen esitteli kirjallisia aikakauslehtiä, Erkki Peuranen kirjallisuustieteellisiä julkaisusarjoja.

kunnalta lehtitukea.

Lehden ulkoasuun liittyviä tavoitteita emme pääkirjoituksessamme asettaneet. Osin tutkimusartikkelien julkaisemisen myötä keskeltä niitattu vihkomalli osoittautui ongelmalliseksi: jotkut numeroista olivat yksinkertaisesti liian lihavia tähän formaattiin. Lehden ulkoasun muuttamisen toteuttivat vasta seuraajamme, jotka astuivat remmiin vasta vuoden 2005 kolmosnumerosta. Päätoimittajapestimme kestikin siis yhteensä kolme ja puoli vuotta. Sen lopulla emme enää kehitelleet uudistuksia, jotka olisivat sitoneet seuraajiemme käsiä, vaan jätimme ne seuraaville sukupolville. Noiden vuosien jälkeen meistä tosin Eeva jatkoi vielä toimituskunnassa lähes kymmenen vuoden ajan.

Eeva: Vuoteni lehdessä olivat antoisia, vaikka hankalia hetkiä ja tilanteita riitti niitäkin. Onneksi meitä oli toimituskunnassa monta. Lukiessani artikkelikäsitkirjoituksia ja muokatessani niitä refereille lähetettäväksi opin vähitellen, mitä tutkimusartikkelilta edellytetään. Olisin alussa ollut joskus valmis lähettämään arvioisijalle jonkun idearikkaan kirjoittajan rönsyilvän tuotoksen miltei sellaisenaan. Onneksi toinen toimituksen lukija, yleensä tutkija, sai minut huomaamaan, että teksti koostui sekalaisista mieleenjuolahduksista, joita oli liikaakin, tai että siitä puuttui ongelmanasettelu, tai ettei esitettyjä väitteitä ja tulkintoja juurikaan oltu perusteltu. Näiden kokemusten sivutuotteena opin senkin, että arvioisijat ovat harvinainen ja uhanalainen laji, jonka edustajia ei sovi rasittaa – ja karkottaa – lähettämällä heille täysin keskeneräisiä käsikirjoituksia. Näistä opeista on sittemmin ollut suurta hyötyä, kun olen kommentoinut tutkijaystäväni käsikirjoituksia.

Toimituskunnan muilta jäseniltä sain, heidän editointejaan ihaillessani, havainto- opetusta myös tekstin muotoiluun liittyvässä editoinnissa. Artikkelikokoelmia toimittaessani olin keskittynyt tekemään kirjoittajille parannusehdotuksia, jotka liit-

tyivät käsikirjoituksen rakenteeseen, aloitukseen ja lopetukseen tai niin sanottuun juonenkuljetukseen, ja jättänyt sitten yksityiskohtaisempaan muotoiluun liittyvän editoinnin toimittajaverieni huoleksi. Näistä tekstinmuotoiluopeista oli paljon hyötyä myös kirjastotyössäni, johon liittyi paljon tiedotusta – sellaistenkin tekstien tekemistä, joita kukaan muu ei ennakkotai jälkkitarkastanut.

Urpo: Vaikka näitä muistoja kysytään päätoimittajilta, on muistettava, että lehti syntyi laajemman kollektiivin työn tuloksesta. Toimituskuntaan kuuluivat aloittaessamme meidän lisäksi Kimmo Jokinen, Riitta Koikkalainen, Johanna Rossi ja Erkki Vainikkala. Johanna Rossin tilalle tuli vuonna 2003 Susanna Paasonen. Kirjeenvaihtajat olivat Raine Koskimaa, Jari Kupiainen, Mikko Lehtonen, Susanna Paasonen (ennen siirtymistään toimittajaksi), Matti Savolainen, Juha Varto ja Mauri Ylä-Kotola. Susanna Paasonen tilalle kirjeenvaihtajaksi tuli Paula Saukko ja Matti Savolaisen tilalle vuonna 2004

Sanna Karkulehto. Toimitussihteerinä oli Leena Kaukio, joka piti tarmokkaasti prosessit liikkeessä, ja taittajana ja kannen tekijänä toimi Sari Taimela. Parasta työssä oli toimiva yhteistyö, ja minäkin muistan useita erinomaisia lukijoita ja vertaisarvioijia. Toisaalta kaikille oli yhteistä ajan puute, ja numeroiden aikatauluilla oli usein tapana venyä. Tässä suhteessa myöhemmät toimitukset ovat kirineet huomattavasti.

Itse jatkoin päätoimittajakauteni jälkeen Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen tutkijana ja myöhemmin sen julkaiseman *Nykykulttuuri*-kirjasarjan päätoimittajana.

Tuija Saresma

Keskeinen tavoitteemme oli pysyä aikataulussa

Numerot 3/2005–4/2008

Vuosikerrat 22–25

Miten sinusta tuli *Kulttuurintutkimus*-lehden toinen päätoimittaja?

Kulttuurintutkimus-lehden päätoimittajuuteen tehtiin uudistuksia Urpo Kovalan ja Eeva Peltosen aikana: päätoimittajuudesta tehtiin määräaikainen ja jaettu, molemmat kulttuurintutkimuksen hengessä demokraattisia ja valtaa jakavia käytäntöjä. Tätä jatkettiin myös meidän kaudellamme. Tunkua päätoimittajan pestiin ei silloinkaan juuri ollut, vaan meitä maaniteltiin lehden suunnalta. Edelleen ajateltiin, että toisen päätoimittajan olisi hyvä tulla nykykulttuurin tutkimusyksiköstä.

Kun toiseksi päätoimittajaksi lupautui kirjoittamisen ja toimittamisen alan ammattilainen, Olli Löytty, oli minun helppo suostua toiseksi – etenkin kun osaavana toimitussihteerinä

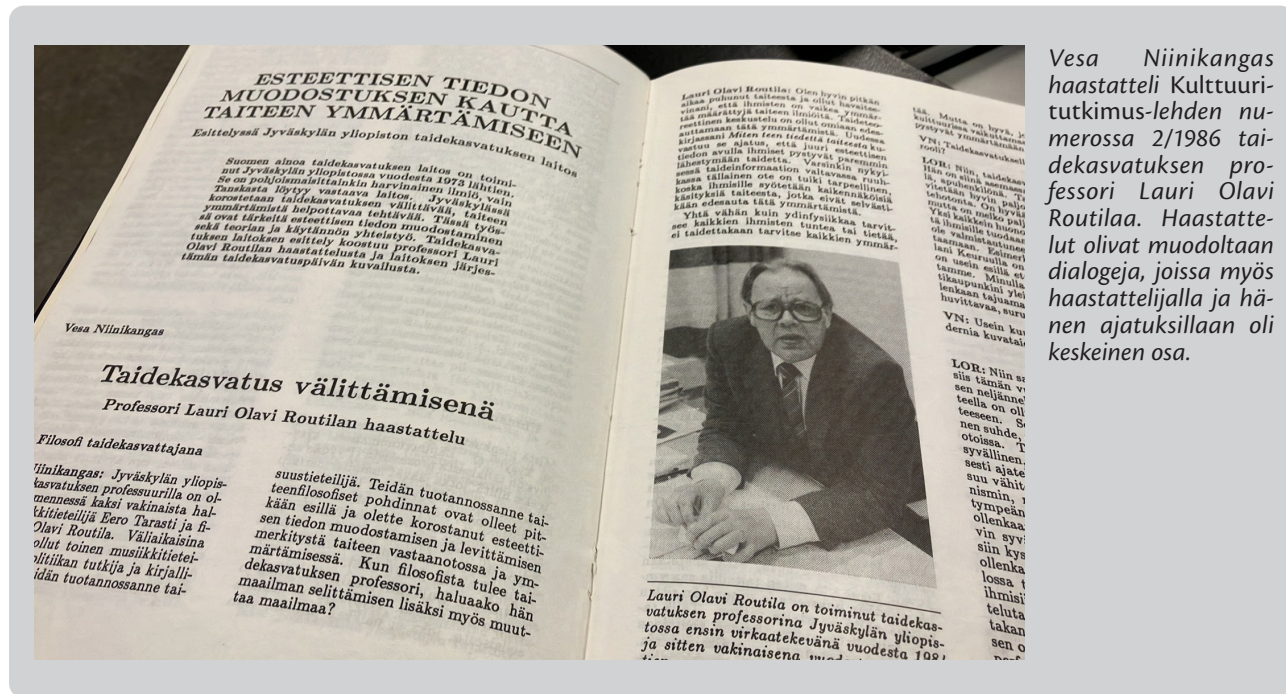
jatko Leena Kaukio ja toimituskunnassa entinen päätoimittaja Eeva. Minulla oli toimittajan kokemusta paikallislehdestä, mutta tieteellisen lehden toimittaminen oli ihan uutta. Sitä opettelin kaudellamme sitten kantapään kautta.

Miten luonnehtisit Kulttuurintutkimus-lehteä oman päätoimittajakautenne aikana?

Meidän päätoimittajakautemme aikana vertaisarvioitujen artikkelien julkaiseminen jatkui. Halusimme ajatella lehteä kirjoittamiskoulutuksena ja tukea ja opastaa noviiseja tieteellisen kirjoittamisen alalla. Uskoisin, että meille molemmille, samoin kuin koko toimituskunnalle, oli kunnia-asia antaa rakentavaa, kannustavaa palautetta. Monitieteisyys oli edelleen tärkeää.

Lisäksi halusimme erottaa selkeästi lehden eri osia, ja perustimme uuden palstankin.

Pääkirjoitukset kirjoitimme usein yhdessä ja joskus mukana oli myös vierailevia pääkirjoituksen kirjoittajia. Tulimme sanoneeksi asioita pääkirjoituksissa tiukkaankin sävyyn. Muistan esimerkiksi saaneeni laitoksen johdolta pyyhkeitä kirjoittamastani ansaintalogiikka-aiheisesta pääkirjoituksesta, jossa puolustin turhan kärkeäin sanankääntein tieteen autonomiaa ja vastustin tulosmittareita. Olli esitti äskettäisessä Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen 40-vuotisjuhlassa ansiokkaan uudelleenarvioinnin kärjekkäästä yhteispääkirjoituksestamme, jonka varustimme provosoivalla otsikolla ”Aineistofetisismi”. Nuorena tuli sanottua terävästi; ikä ja kokemus ovat ehkä hie-man hioneet näkemyksiä.

Vesa Niinikangas haastatteli Kulttuurintutkimus-lehden numerossa 2/1986 taidekasvatuksen professori Lauri Olavi Routilaa. Haastattelut olivat muodoltaan dialogeja, joissa myös haastattelijalla ja hänen ajatuksillaan oli keskeinen osa.

Muistelen, että yksi keskeinen tavoite päätoimittajakaudellamme oli pysyä aikatauluissa. Sitä en muista, kuinka hyvin siinä todella onnistuimme. Päätoimittajakaudellani opin paljon, mistä suuri kiitos päätoimittajaparilleni Ollille ja koko asiantuntevalle toimituskunnalle. Yksi tärkeimpiä oppeja – sen lisäksi, että opin paljon siitä, miten tieteellinen artikkeli rakennetaan – oli yhteistyön voima. Olen toiminut muissakin tieteellisissä lehdissä, mutta *Kulttuurintutkimus*-lehdessä on mielestäni ollut kaikkein toimivin työnjako: lehden toimittamisen taakka ei lepää päätoimittajien harteilla, vaan koko toimituskunta laajan asiantuntemuksensa kanssa on aktiivisesti mukana. Lisäksi meillä oli oikeasti hauskaa.

Henkilökohtaisesti lehti oli minulle tärkeä henkireikä, sillä molemmat lapseni syntyivät noihin aikoihin. Lehden toimittaminen piti minut kiinni akateemisessa maailmassa äitiys- ja vanhempainvapaankin aikana, ja saatoin seurata alan uusinta tutkimusta aitiopaikalta. Toimituskunnan kokoukset olivat tervetulleita katkoksia äitiysarkeen. Muistan, miten jännää oli matkustaa Tampereelle kokoustamaan muutaman kuukauden ikäinen poikani kantoliinassa.

Miten kausi lehden parissa vaikutti myöhempään elämääsi, ja mitä olet sen jälkeen tehnyt?

Lehden päätoimittajuus oli antoisaa aikaa, ja sillä on varmasti ollut paljon merkitystä akateemisen urani kannalta. Opin konkreettisesti asioita monitieteisestä tutkimuksesta ja tieteellisestä kirjoittamisesta. Opin tuntemaan monia kulttuurintutkijoita ja sain hyvän läpileikkauksen suomalaisesta kulttuurin alan tutkimuksesta. Päädyin lehden julkaisijan, Kulttuurintutkimuksen seurauksen, hallitukseen ja ensin varapuheenjohtajaksi, sittemmin puheenjohtajaksikin, molempiin kaksivuotiskausiksi.

Hauska yksityiskohta on, että sekä Olli että minä väittelimme päätoimittajakaudellamme, Olli kirjallisuudentutkimuk-

sen alalta, minä nykykulttuurin. Sittemmin me silloiset nuoret akateemiset pätkätyöläiset olemme edenneet akateemisilla portailla: molemmilla on vakituinen tehtävä yliopistolla kulttuurintutkimusta vähintäänkin sivuavilla aloilla.

Riitta Koikkalainen

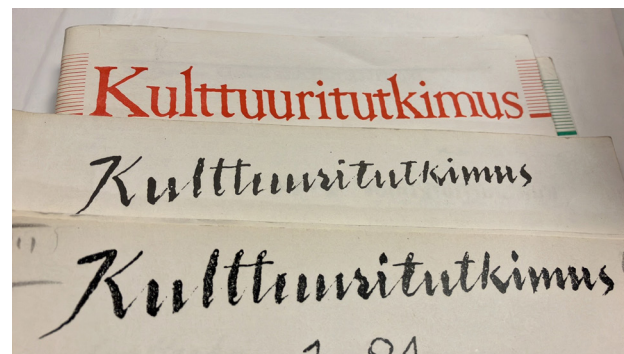
Tasa-arvoisuutta ja ajantasaisuutta

Numerot 1/2009–4/2016

Vuosikerrat 26–33

Miten päädyit toimittamaan *Kulttuurintutkimus*-lehteä?

Liityin lehden tekijöiden joukkoon vuonna 1998, kun toimituskunnan jäsen Timo Siivonen oli jättämässä toimituksen. Timo oli ehdottanut minua toimitukseen sijalleen silloiselle päätoimittajalle Vesa Niinikankaalle. Hetken aikaa noina 1990-luvun lopussa tein myös lehden toimitussihteerin töitä – sijaistin Katja Mäkistä, joka taisi olla meritoitumassa EU:ssa muutaman kuukauden ajan.

Päätoimittajuuteni aloitin vuonna 2009 Jussi Ojajärven työparina, kun minua pyydettiin tehtävään. Tein tuolloin erittäin selväksi, että en ole tohtori. Koetin kannustaa muita tuolloisen toimituksen jäseniä ottamaan pestin vastaan tai löytämään jonkun tohtoroituneen tai jonkun, jolla olisi ollut minua varmempi sija akateemisessa yhteisössä.

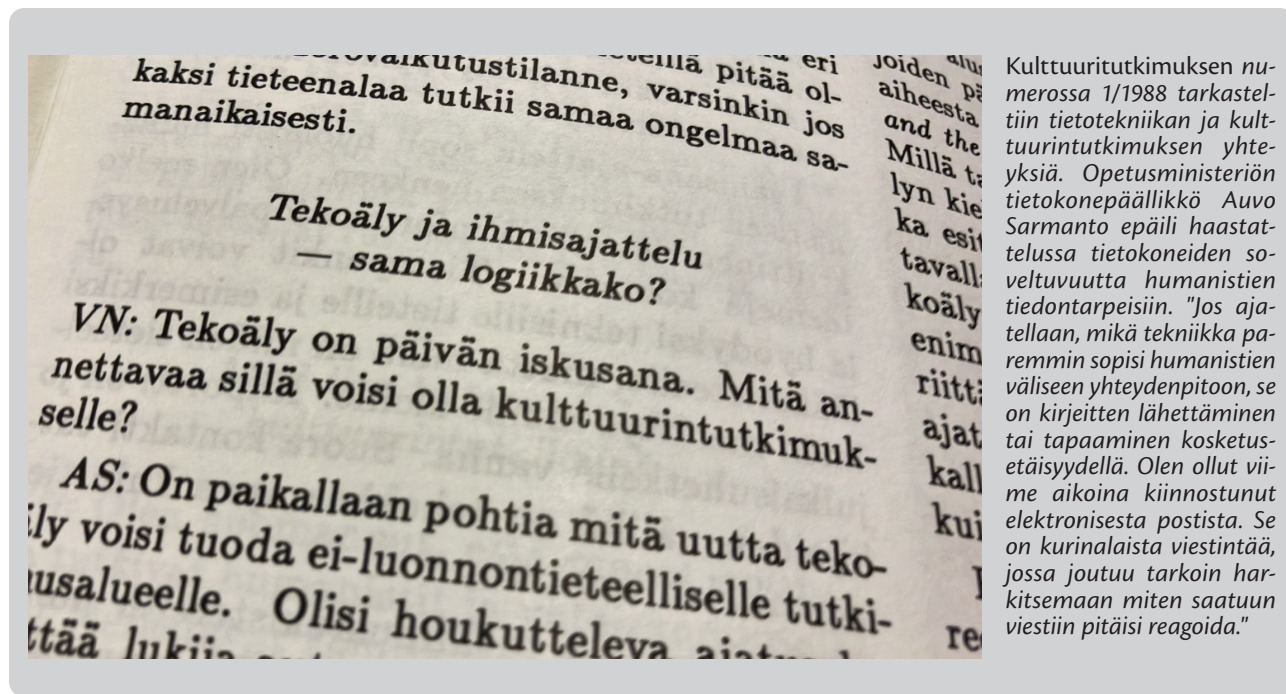
Miten lehti kehittyi aikanas?

Kun aloitin lehden toimittajana, sillä ei vielä ollut vertaisarviointikäytänteitä. Nämä käytännöt tulivat osaksi lehden normaaleja toimitusprosesseja Urpo Kovalan ja Eeva Peltosen päätoimittajakaudella. Vertaisarviointi on Suomessa vakiintunut käytännöksi vasta 1980-luvun lopusta lähtien. Käytännöt

muuttuivat oikeastaan vasta sitten, kun Tieteellisten seurain valtuuskunnan silloinen julkaisupäällikkö Eeva-Liisa Aalto otti asian ajaakseen. Rahoitusinstrumentin käyttö – siis vertaisarvioinnin asettaminen yhdeksi valtionavun saamisen ehdoksi – oli käsittäkseni ratkaiseva tekijä tässä.

Nyt olen huomannut laajemmissa keskusteluissa joidenkin miettivän paluuta vanhaan, eli siihen, että kotimaisia tiedejulkaisemisen kanavia käytettäisiin käännosten julkaisemiseen ja tieteen yleistajuistamisen kanavina. Myös joissain lehdissä tiedän tällaista harkitun. Itse en tällaista kehitystä toivo, vaikka vertaisarvioijien löytäminen voi olla hankalaa ja vaikka vertaisarviointi aiheuttaa toisinaan myös viipeitä julkaisemiseen.

Toimituksessa oloni alkuaikana lehti aloitteli elektronista julkaisemista liittymällä Kansalliskirjaston nyt jo lakkau-

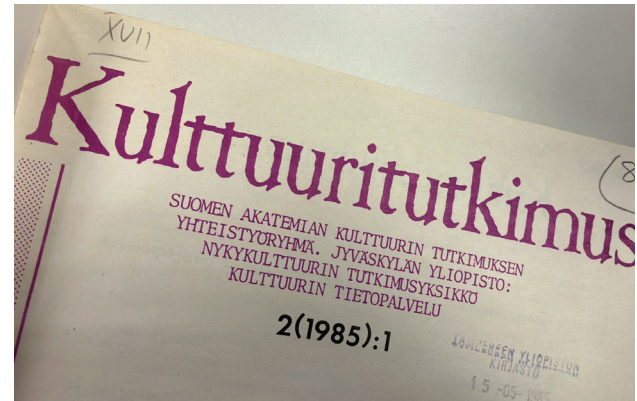
tettuun Elektra-palveluun – tämäkin tapahtui muistaakseni Urpon ja Eevan päätoimittajakauden aikana. Päätoimittajakauteni loppupuolella myös *Kulttuuritutkimus* otti käyttöönsä Tieteellisten seurain valtuuskunnan sähköisen Journal.fi-alustan, mikä oli varmasti iso muutos toimitukselle, mutta erityisesti kirjoittajille.

Lehden visuaalinen ilme koheni vähitellen sitä mukaa kun julkaistavia tekstejä alkoi olla enemmän ja enemmän eikä vihkomuoto enää palvellut parhaalla mahdollisella tavalla. Visuaalisia uudistuksia tehtiin vuosien saatossa silloin tällöin, mutta kovin radikaaleja uudistuksia ei kerralla tehty. Graafisen alan ammattilaisen Sami Saesman mukaan saaminen oli lehden luettavuuden kannalta erittäin hyvä asia. Sami on edelleen lehden kansien laatija.

Ohjeita kirjoittajalle tarkasteltiin säännöllisin väliajoin, ja niitä muokattiin silloin tällöin. Huomasin, että jossain vaiheessa merkkimäärä välilyönteineen on vaihtunut sanamääräksi – varmaan englanninkielisen julkaisemisen vaikutusta. Silloin, kun itse tein lehteä, painokuluja ja muutenkin lehden kuluja piti tarkkailla jatkuvasti. Silloin tällöin tuli toruja hallituksilta – tai ainakin näin linkkinä hallitukseen toiminut toimitussihteeri antoi ymmärtää. Lehden 30-vuotista taivaltaikin juhlittiin työn merkeissä, vaikka olisi ollut kivaa järjestää pieni juhla edes toimitukselle.

Toimituksessa oloni aikana lehti kasvoi tiedelehdeksi, ja moni tekstejään tarjonnut ja julkaissut ihminen kasvoi tutkijaksi. Tällaisten heräämisten ja kasvujen tukeminen on tärkeää ja toivon, että omalta osaltani olen osannut tutkijanappuja (ja myös jo meritoituneita tutkijoita) tukea heidän urallaan. Kasvu ja oman tutkijuuden löytäminen ei tietenkään ollut eikä ole yksin lehden ansiota, mutta tohdin väittää, että lehdellä on ollut ja on oma roolinsa näissä prosesseissa.

Omasta päätoimittajakaudestani muistan lämmöllä päätoimittajakollegoitani ja toimituksia. Tiedejulkaisun tekeminen

on tärkeää jo yksin sen takia, että tutkittu – tiedeyhteisön kriittisesti koettelema – tieto kuuluu kaikille. Se ansaitsee tulla julkaistuksi. Tiedejulkaisun tekeminen on lisäksi arvokasta yhdessä tekemistä, tutkijoiden yhteisöllisyyden tukemista.

Pääkirjoituksissani ja ylipäätään lehden tekemisessä yritin pitää yllä ja korostaa tasa-arvoisuutta. Hankin ja rohkaisin toimittajia hankkimaan tekstejä akateemiselta iältään eri vaiheissa olevilta tekijöiltä, pitäen mielessä myös sukupuolten jakauma sekä kirjoittajissa että toimituksessa. Myös alueellisten seikkojen huomioiminen ja mahdollisimman erilaisten tekstityyppien mukana pitäminen olivat itselleni itsestään selviä kantavia arvoja. Perin ne aiemmilta toimituksilta, enkä tässä kohtaa olenkaan häpeä vanhakantaisuuttani.

Pääkirjoituksissani yritin parhaani mukaan ottaa kantaa myös ajankohtaisiin asioihin. Aiheina olivat esimerkiksi tutkijoiden kohtaama kiusanteko, ihmisten ja ihmisryhmien välisen eriarvoisuuden kasvu, sivistyksen monet ilmenemisen tavat, rakenteellisen eriarvoisuuden piiloutuminen niin kutsuttuihin tavallisiin käytänteisiin. Koetin koko ajan tuoda esiin sitä, miten herkästi ihmisten todellisuudet todellakin rakentuvat sosiaalisesti. Ontologisiin keskusteluihin en mennyt, tämänpuoleinen riitti, ja riittää.

Yritin parhaani mukaan pitää lehden myös tiedejulkaisemisen itsensä kehityksessä mukana, mutta kuitenkin niin, että uusiin kujeisiin tai tiedepoliittisiin pyörteisiin ei sukelluttu, vaan asiat tehtiin harkiten. Seurasin koko toimituksessaoloaikani yleisiä kehityslinjoja sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla ja yritin poimia sieltä rusinat *Kulttuurintutkimuksen* tarpeisiin ja vältellä sellaisia kehityskulkuja, jotka olisivat syöneet lehden vankistuneet tieteelliset perustat. Julkaisufoorumin eli Jufon lanseeraaminen kotimaiseen tiedejulkaisukenttään oli muutoksista ehkä suurin. Ensimmäisessä Jufo-vaiheessa *Kulttuurintutkimus* sai suoraan tasoluokituksen 2, mutta koska lehden kehitys kävi hitaanlaisesti, se laskettiin luokkaan 1. Nyt lehti on jälleen kakkosluokassa, mikä on hyvä. Alun perin kotimaisia tiedejulkaisukanavia ei oltu ottamassa luokitukseen lainkaan, sitten suunnitelmien edetessä kaavailtiin, että niiden luokitus olisi korkeintaan 1, mutta yhdessä muutaman tiedeseuran kanssa tekemämme työ tuotti tulosta, ja myös kotimaisille tiedejulkaisukanaville avautuivat luokat 2 ja 3.

Tätä nykyä ajattelen, että Jufo on tehnyt tehtävänsä, ja siitä voisi luopua jo yksin sen takia, että sitä käytetään niin väärin. Räikein väärinkäyttö liittyy yksittäisten tutkijoiden tekemän työn arviointiin.

Miten kausi lehden parissa vaikutti myöhempään elämäsi, ja mitä olet päätoimittajuutesi jälkeen tehnyt?

Kasvuni tiedejulkaisemisen maailmassa alkoi jo hyvän aikaa ennen kuin astuin *Kulttuurintutkimuksen* riveihin: olin mukana perustamassa *Niin & näin* -lehteä, jonka toimitusneuvostoon kuulun yhä, ja olin jo ansainnut jonkinlaiset kannukset Jyväskylän yliopiston kasvatustieteellisen julkaisusarjan tekijänä. Totta kai ammattitaito kuitenkin karttui *Kulttuurintutkimusta* tehdessä.

Lehden tekeminen on yksi asia, minkä takia minä en ole

vieläkään tohtoroitunut. Jos ja kun tuon työn ottaa vakavissaan, ei oma tutkijanura etene niin kauan kuin tuota työtä tekee.

Olen ollut tiedekustantamossa töissä kustannustoimittajana, viestinnän asiantuntijana nykyaikaisen viestinnän edistävässä Framessa ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan projektityöntekijänä. Sieltä siirryin Kansalliskirjastoon tietoasian tuntijan pestiin, ja vastuulleni kuuluu muun muassa seurata tiedejulkaisemisen maailmojen tapahtumia ja vaikuttaa niihin sekä kansallisilla että kansainvälisillä areenoilla.

Se, että en enää toimi lehden toimituskunnassa, on ollut myös vapauttavaa. Nyt saan puhua täsmälleen niin, miten itse parhaaksi näen – minun ei tarvitse enää ajatella esimerkiksi yhden tietyn lehden parhainta, vaan saan ajatella ja toimia koko tiedejulkaisemisen kentän parhaaksi. Yritän olla tekemättä vahinkoa.

Lukkarinrakkaus tieteellisen toimittajan työhön on kuitenkin elossa. Silloin tällöin editoin ystävänpalveluksena tutkijakavereiden artikkeleita ja kirjoja, ja kirjoitan myös asiantuntijalausuntoja kustantajille tarjotuista käsikirjoituksista. Vedän kirjoittajakoulutuksia ja tiedejulkaisemisen talous -koulutuksia. Tiedejulkaisujen suurkuluttaja olin jo opiskeluaikoina – se ei ole muuttunut. Olen ollut mukana kehittämässä myös täysin uudenlaisia tiedejulkaisemisen muotoja, joista tähän mennessä hauskin ja haastavin on ollut *video on book*. Kirjoista tehdyt videot eivät ole multimediaa eikä rikastettuja julkaisuja vaan täysin omanlaisensa julkaisumuoto.

Kulttuurintutkimus-lehden neljä vuosikymmentä

1984

Jyväskylän yliopiston Suomen Akatemian rahoittama projekti alkaa julkaista *Kulttuuritutkimus*-tiedotetta. Ensimmäisen saattekirjoituksen kirjoittaa Markus Viljanen.

1985

Lehden pitkäaikaiseksi toimittajaksi Jyväskylän yliopiston kirjaston informaatikko Vesa Niinikangas.

1988

Lehti muuttuu tilauspohjaiseksi mutta säilyy Suomen Akatemian kulttuurin tutkimuksen verkoston jäsenille maksuttomana. Vuosikerta maksaa 60 markkaa ja irtonumero 15 markkaa.

1997

Kulttuuritutkimus saa nimeensä n-kirjaimen ja muuttuu muotoon *Kulttuurintutkimus* numerossa 1/1997.

2000

Lehden kustantajaksi tulee Jyväskylän yliopiston kirjaston sijaan Nykykulttuurin tutkimusyksikkö.

2002

Uusiksi päätoimittajiksi Urpo Kovala Jyväskylän yliopiston Nykykulttuurin tutkimuskeskuksesta ja kirjastonhoitaja Eeva Peltonen Helsingin yliopistosta.

2005

Päätoimittajiksi Olli Löytty ja Tuija Saresma Jyväskylän yliopiston Nykykulttuurin tutkimuskeskuksesta.

2008

Päätoimittajiksi Sanna Rojola ja Jussi Ojajärvi.

2009

Jussi Ojajärven toimittajapariksi Riitta Koikkalainen, joka jatko-i päätoimittajana Joen Kuortin (2010–2013) ja Antti Teittisen (2016) kanssa.

2012

Lehti arvioidaan ensimmäisen kerran Tieteellisten seurain valtuuskunnan Julkaisuforumissa (Jufo), ja se sijoittuu tasoluokkaan 2.

2015

Lehti laskee Jufo-luokituksessa tasoluokkaan 1, jossa se pysyy vuoteen 2022 asti.

2018

Lehti siirtyy julkaistavaksi Journal.fi-alustalle. Päätoimittajiksi Hanna Mattila Tampereen yliopistosta ja Antti Teittinen Kehitysvammaliitosta.

2020

Päätoimittajiksi Hanna Kuusela Tampereen yliopistosta ja Juhana Venäläinen Itä-Suomen yliopistosta. Lehden toimitusprosessi siirtyy Journal.fi-alustalle.

2022

Päätoimittajiksi Outi Autti Oulun yliopistosta ja Maarit Jaakola Göteborgin yliopistosta.

2023

Lehti nousee uudelleen Julkaisuforumin tasoluokkaan 2.